

**Dansk Socialrådgiverforening
Faggruppen - Socialrådgivere på landets kvindekrisecentre**

**Generalforsamling torsdag d. 30. november 2017
Beretning 2017**

I et tilbageblik på, hvad vi har været optaget af – med fokus på indhold og rammesætning for SEL §109. Da fremstår 2015, som et år, hvor vi brugte meget energi på at få nuanceret og videregivet vores oplevelse af, hvordan tilbuddet om koordinerende familierådgivning efter endt ophold på et krisecenter blev forvaltet – fordi tilbuddet faktisk var så uensartet, at det medførte ulige rettigheder for kvinderne/familierne. Nu er vi i 2017 og det er væsentligt at nævne, at de juridiske dilemmaer fortsat giver tilbuddet svære betingelser for at blive iværksat under opholdet, så relationen kan etableres - hvilket vi anser, som afgørende for, at tilbuddet tjener sit formål. Ligesom der fortsat er stor differentiering på tilbuddet og indhold. Det er problematisk!!

Vi har derfor fortsat fokus på, hvordan man kan forbedre den koordinerende rådgivning til gavn for den målgruppe, som vi arbejder med.

Der er foretaget ændringer – nu har enlige kvinder også har ret til tilbuddet.

Vi er spændte på, hvad undersøgelsen om behov for efterværn - som Lev Uden Vold netop har taget hul på - munder ud i. Vi har i retorikken om efterværn og koordinerende rådgivning, særligt i forbindelse med 2020 målene - med fokus på at reducere antallet af gengangere med ophold på et krisecenter - forsøgt at beskrive forskellen i tilbuddene. Vi anser det kommunale tilbud om koordinerende rådgivning, som et værdifuldt og væsentligt supplement, men i vores forståelse skal efterværnsindsats være baseret på den tillid og det relationelle arbejde, som er opbygget under et ophold på et krisecenter, hvor interventionen er baseret på indgående kundskab om vold.

Vi synes fortsat, at det er vigtigt og oplagt, at vi både forholder os til og yder en indsats i den mission, som handler om, hvordan vi kan være medvirkende til at optimere samarbejdet mellem kommunerne og kvindekrisecentrene – til gavn for kvinder og børn, som har ophold på kvindekrisecentrene.

Det var netop et af de punkter, som evaluering af krisecenterområdet pegede på, som værende et vigtigt indsatsområde. Evalueringen blev foretaget af Rambøll i 2015-2016.

Vi vil derfor gerne stille os selv spørgsmålet, hvordan kan vi være medvirkende til at forbedre samarbejdet??

Året der gik

Vi var samlet sidste år i oktober 2016, hvor der ligeledes blev afholdt seminar & generalforsamling i et samlet arrangement - og flere af jer deltog.

Vi har valgt at kigge tilbage og give jer indblik i, hvad vi har foretaget os, forholdt os til og deltaget i - i det forgangne år.

Vi opfordrer til, at I forholder jer til, hvad I tænker og ønsker, at faggruppebestyrelsen - som I er med til at vælge, som repræsentanter for faggruppen - skal fokusere på i det kommende år. I er altid velkommen til at kontakte os !!

Oktober 2016

Vi afholdt det sidste seminar i oktober sidste år - med midler og mulighed via aktivitetspuljen. Det skal hertil nævnes, at oplægsholder Marius Råkil har tilbudt oplæg og undervisning, både til nuværende og sidste års arrangementet, til en fornem pris - og med venlig hilsen til kvindekrisecentrene.

Sidste års kursusbeskrivelse:

- Hvordan skal vi forstå den virkelighed, indflydelse og konsekvenser vold har for de kvinder og børn vi møder, set i lys af de forståelsesmodeller som findes i dag?
- Og hvordan påvirkes og præges vi af det kraftfelt vi arbejder i?

Årets seminar har fokus på den psykiske vold. Vi havde under vores planlægning fokus på, at vi netop skulle helt ned i materien og forholde os til, hvad er psykisk vold. Se vedhæftede notat fra velkomst og opstart af seminar ☺

November 2016

Efter det første afholdte bestyrelsesmøde/ november 2016 - sendte vi følgende mail til Henrik Egelund, som er vores kontaktperson i Fag & Politik i Dansk Socialrådgiverforening:

- Vi har fortsat den koordinerende rådgivning på dagsordenen, i sammenhæng med 2020 målene, og fastholder at det supplerende tilbud efter endt ophold er væsentligt, men at det fortsat ikke fungerer - og ikke kan sidestilles med det vi i en faglig tilgang kalder Efterværn.
- Vi er meget spændte på det fremadrettede perspektiv - med fokus på ensartet indskrivningsprocedure/opholdsplan, mulighederne i handleplanerne, egen betaling(opkrævningen) - og er til den sidste del spændt på ændringer i voksenreformen. Vi er bekymrede for, hvor udspillet om ensartethed skal komme fra, da LOKK står i en svær/ nedlukningstruet situation.

- Vi er optaget af kontanthjælpsloftet / fattigdom, og forudser at modtage flere henvendelser, som falder uden for vores målgruppe. Hertil samtidigt optaget af Enhedslistens udspil m fokus på Gensidig forsørgerpligt, hvor man fokuserede på, at kvinderne skulle frigøres v ophold på et krisecenter, og være berettiget til kontanthjælp/ integrations ydelse. I udspillet var der samtidigt forslag om psykologhjælp og Efterværn. (Det blev ved et udspil og kom ikke videre.)
- Vi "skriger" fortsat på psykologforløb til kvinderne. Det har været katastrofalt at satspuljemidlerne stoppede, og at LOKK ikke fik tilført de vanlige midler til fortsat tilbud til kvinderne. vi kæmper for at få det ind, som en del af handleplanen under opholdet, men det er de færreste kommuner, som godtager det.
- Vi har stadig fokus på forældreansvarsloven FAL relateret til de familier, volden og den kompleksitet i sagerne, som vi møder i vores virke. STF har alt for lange sagsbehandlingstider. Det nuværende fokus, hvor der stilles krav om vejledningssmøde inden STF går i gang med at behandle sagerne. Samarbejds- og chikanepakken. Det "nye" kontaktbevarende samvær, som tilsidesætter barnets perspektiv og kvindernes/ familiernes sikkerhed.
- Vi er fortsat optaget af Udlændingeloven, de familiesammenførte kvinder - stramningerne og betydningen for vores målgruppe. Vi oplever samtidigt at modtage/ få henvendelser på kvinder med asylstatus, og har meget vanskeligt ved at støtte tilstrækkeligt op - uden særbevilling af tolk. Der ligger afgørelse på, at KC selv står for tolkebetaling / kan ikke påføres taksten, generelt har krisecentrene ikke midler til de massive sager.

Med udgangspunkt i alle ovenstående opmærksomhedspunkter er vi samtidigt meget optaget af, hvad der sker ift. LOKK. Vi tænker, at LOKK gennem tiden har været garant for national viden på området "Vold i de nære relationer" en anerkendt NGO, som har svaret på hørings svar og været i direkte dialog m KL, ministrene mm. Vi er bekymrede og vil gerne ha din hjælp til drøftelse af, om vi kan gøre noget og hvordan vi forholder os fremadrettet.

----- Kopi af mail fra opstart af nyt bestyrelses år----- slut.

Det var mange punkter vi havde i tankerne, og igennem årets løb er det faktisk lykkedes os at forholde os mere eller mindre til de fleste – som samtidigt er punkter som fortsat på vores dagsorden og kommer det løbende.

LOKKs situation/lukningstruet

I november 2016 og tiden frem mod årsskifte brugte vi vores energi på at forholde os til LOKK's situation. LOKK var i en kritisk situation, hvor man må sige at organisationens eksistens var truet. Der var samtidigt opmærksomhed på de mange afvisninger, som fortsat dagligt finder sted – når krisecentrene grundet pladsmangel må afvise voldsudsatte kvinder og deres børn.

Der blev afholdt samråd om behovet for opnormering af flere antal pladser på krisecentrene. Det var vores oplevelse, at ministeren var u-viden om de mange afvisninger.

I faggruppen stod det klart, at vi havde en opgave foran os.

Vi inddagede Fag og Politik, vores socialpolitiske kontaktperson Henrik Egelund, som udformede et "Åbent brev til ministeren og socialordførerne".

Det Åbne brev er at finde under vores faggruppe på DS' hjemmeside.

Vores tiltag fik opbakning – ikke kun til at udforme det åbne brev, men også med decideret opbakning fra DS, hvor Formand Majbrit Berlau postede vores åbne brev og bakkede om vores vigtige budskab. Vi havde fokus på, at national videns-samling og deling ville miste sin mulige eksistens. At det ville få betydning både på individ, gruppe og samfundsniveau. Både ift. målgruppen, og i det faglige felt.

Vi fokuserede på betydning af at være retningsgivende for "Best praksis" og konsekvenser ift. manglende mulighed for at kunne sikre netop ministre, politikere og KL den rette indsigt i dette særlige felt.

Vi rettede yderligere fokus på pladssituationen - det er kommunalbestyrelsernes ansvar at kunne tilbyde målgruppen ophold på et krisecenter. Med tal der i gennemsnit siger 90 % i belægning skal man huske på, at det kun er i nogle perioder. alle de andre perioder, hvor der ingen pladser er, der er man nødt til at forstå, at krisecentrene er akutinstitutioner - og at en mulig løsning for kvinderne/ familierne ikke er at vente til der bliver en ledig plads.

Der skal være plads!!!

Oktober / November 2016

Nedenstående er de notater/ det arbejdsdokument, som vi/faggruppen har udarbejdet, og taget udgangspunkt i – i vores udtalelser til fagbladet Socialrådgiveren. Arbejdsdokumentet er brugt til udarbejdelse af et åbent brev til ministeren.

Kommentarer til fagbladet "Socialrådgiveren" om den aktuelle debat om Kvindekrisecentre.

- **At LOKK ikke får tilført nye/fortsatte midler... til opretholdelse af sekretariat.**
- **Pladssituationen på kvindekrisecentre... afvisning af voldsudsatte kvinder og børn.**

I faggruppen i DS "Socialrådgivere på landets Kvindekrisecentre" er vi meget optagede af LOKK's aktuelle situation, idet organisationens eksistens i den grad er truet – hvilket i vores optik kan få afgørende konsekvenser for både feltet, fagligheden og helt konkret for målgruppen i form af forringelse af "At bekæmpe vold i de nære relationer" nationalt.

LOKK har meldt ud, at eksistensgrundlaget er truet, fordi LOKK ikke - som tidligere - har fået midler fra den særlige Socialpulje, hvor organisationen ellers gennem de sidste 14 år har fået tilskud til driften, hvilket har medført, at der ikke er midler til at drive et sekretariat, herunder bl.a. projekter med relevans for kvindekrisecentre og målgruppen.

Kvindekrisecentre mister ved lukning af LOKK, som er Kvindekrisecentrenes Landsorganisation, en unik og værdifuld NGO med helt specielle kompetencer og viden, som har været medvirkende til at sikre forståelse af fagområdet og behovene for indsats - i arbejdet med målgruppen "Voldsudsatte kvinder og børn". LOKK har været Kvindekrisecentrenes sammenslutning, og et væsentligt talerør for de "Voldsudsatte kvinder og børn" – til gavn for både målgruppen og samarbejdspartnerne, og har samtidigt været samlingspunktet for udvikling af fælles indsatser. Det er vores oplevelse, at det vil få afgørende betydning, at Kvindekrisecentre og øvrige samarbejdspartnere ikke længere vil have mulighed for at søge vejledning og sparring i LOKK's sekretariat. Konkret indebærer en lukning, at LOKK ikke vil kunne varetage opgaven, som bindeled mellem landets mange kvindekrisecentre.

For Kvindekrisecentre medfører det ligeledes, at de med lukning af intranettet på LOKK's hjemmeside mister overblikket over den samlede pladssituation, hvor igennem de pt har mulighed for at kunne henvise direkte til de steder, som har ledige pladser, og dermed hjælpe hinanden og mange af samarbejdspartnerne. Hvis pladsoversigten, som krisecentrene benytter sig af, via LOKKs intra forsvinder med lukningen af LOKK, så er det både vigtigt og en nødvendighed ift. sikkerheden, at pladsoversigten forbliver en internt, lukket enhed under krisecentrene. Krisecentrene har særlige forudsætninger for at anvise kvinderne/ familierne, fordi vi er specialiseret i at værne om deres sikkerhed og tænke risiko og beskyttelsesfaktorer ind i en helhedsorienteret indsats omkring kvinden/ familien.

Det er vores oplevelse, at LOKK gennem tiden har været center for national viden på området "Vold i de nære relationer" og en anerkendt NGO, som altid har indgivet høringssvar og været i direkte dialog med ministrene, KL mm. Det er vores bekymring, at vigtig viden risikere at gå tabt. En af konsekvenserne af LOKK's lukning vil være, at indsatsen "At bekæmpe vold i nære relationer" på nationalt plan svækkes, hvilket i sig selv burde give anledning til bekymring på politiskniveau. At handle på bekymring kræver en politisk og samfundsmæssig erkendelse af, at vold i de nære relationer/ konsekvenserne heraf - skal forstås, som et samfundsmæssigt problem/ et problem, som dermed kræver anerkendelse.

Der var forrige tirsdag indkaldt til samråd i ligestillingsudvalget af Yildiz Akdogan og Rasmus Langhoff. Dette på baggrund af det pres, som krisecentrene oplever, grundet manglende pladser. Minister Karen Ellemann var kaldt i samråd, og der blev under samrådet stillet spørgsmål til pladssituationen og til LOKKs situation, som nedlukningstruet.

Det er bekymrende, at man, som vi ser det, ikke i tilstrækkeligt grad anerkender betydningen af vold i de nære relationer, det faktum, at det er en indgribende problematik for det enkelte individ og for familiesystemet - og samtidigt afgørende, at vi som samfund lever op til at kunne tilbyde det nødvendige antal pladser på kvindekrisecentrene.

Samt en underkendelse af, at LOKK, som NGO er medvirkende til at sikre national viden - vidensdeling og opsamling på området.

Hvis der ikke findes finansieringsmuligheder/ tages politisk ansvar for at sikre, at vigtige organisationer, som LOKK har eksistensgrundlag, så udtrykker det på en bekymringsfuld måde, hvilke vilkår arbejdet mod vold i nære relationer har i Danmark i et fremadrettet perspektiv.

Det er ligeledes bekymrende, hvis der ikke tages politisk ansvar for pladssituationen - det forringer de voldsudsatte kvinder/ familiers retssikkerhed, og giver ulige rettigheder/ muligheder, hvis ikke alle kan få tilbudt en plads.

Det er faggruppens oplevelse, at indsatsen over for målgruppen "Voldsudsatte kvinder og børn" nedprioriteres - hvis behovet for, at der skal være et reelt antal/ tilstrækkeligt antal pladser ikke anerkendes. Anerkendelse kan dog ikke stå alene, der skal handles, hvis kommunalbestyrelserne i alle 98 kommuner reelt skal kunne leve op til det ansvar de har over for målgruppen.

Det er de danske krisecentre, som tilbyder "ydelsen", men vi kan ikke honorere opgaven i tilstrækkelig grad, idet vi må afvise mange kvinder. (se note sidst i dokumentet)

Der har gennem den seneste årrække været massivt pres på pladserne og hver dag må der afvises kvinder. At belægningen i gennemsnit viser, at der er perioder med ledige pladser, siger ikke noget om de perioder, som der er flest af, hvor der ikke er tilstrækkelige ledige pladser.

Der har været et øget pres/ en stigning i antallet af afviste. (se LOKK's/ Socialstyrelsens tal) Krisecentrene har en gennemsnitlig belægningsprocent på 89% - men det tal siger ikke noget om alle perioderne/ dagene, hvor vi afviser..

Kvinderne, som henvender sig kan ikke bede voldsudøveren om at udsætte volden – til der er en ledig plads. Kvindekrisecentre er akutinstitutioner, en slags "skadestue", som skal have kapacitet til at rumme de kvinder/familier, som aktuelt har behov for tilbuddet om sikkerhed og beskyttelse, det kan være livsfarligt, at afvise.

Det er vigtigt at forstå, at det farligste tidspunkt for en kvinde, som befinder sig i en voldelig relation, er, når hun giver udtryk for at ville forlade/forlader den, som udsætter hende for vold.

(Af de kvinder, der bliver dræbt, overfaldet eller truet - er det i en stor andel af tilfældene en tidligere partner)

De danske kvindekrisecentre har plads til ca. 2000 kvinder årligt. Førrige år fik 3841 kvinder afslag pga. pladsmangel. Det er i de fleste perioder, så svært at tilbyde/finde ledige pladser, at vi oplever, at sagsbehandlerne udstyrer kvinderne med en liste med numrene til krisecentrene, så de selv skal finde en ledig plads. Der kan være gengangere, nogle kan have henvendt sig flere steder for til sidst at finde en plads. Men vigtigt at understrege, at antallet der bliver sendt videre uden hjælp handler om flere tusinde kvinder - og deres medfølgende børn.

Det er forbyggende indsatser, som fylder mest på den socialpolitiske arena pt - og det tyder på, at det også er det fremadrettede perspektiv, men det er ikke tilstrækkeligt ift. at løse de reelle problemstillinger på området.

Der er store regionale forskelle på belægningsprocenten. (Socialstyrelsens Årsstatistik) 89% har været landsgennemsnittet i flere år og er måske nok udtryk for, at det er det maksimale krisecentrene kan præstere.

Kvindekrisecentre omkring de større byer (i hvert fald på Sjælland) har højere belægning.

I faggruppen ved vi, at flere krisecentre er ved at give ministeren mulighed for yderligere indsigt. I faggruppen har vi fået følgende oplysninger:

Belægningsprocent 2016 indtil nu:

Ringsted Krisecenter 98%
Roskilde Krisecenter 100%
Næstved Krisecenter 99%
Danner 99,4%

Sidste år afviste Danner 86% af de kvinder der henvendte sig, det samme som 466 personer.

Herfølge Kvindekrisecenter:

I 2015 havde stedet 108 afvisninger og en gennemsnitlig belægning på 98,85 %. På nuværende tidspunkt har stedet allerede 103 afvisninger, og en belægning på 96,75 % (det tal skyldes reovering af et værelse, som har gjort, at de i en periode har indskrevet en familie mindre - ellers ville belægningen have været på 98 %.)

Noter

Det er kommunalbestyrelserne, som er forpligtet til at tilbyde deres borgere plads på et Kvindekrisecenter efter §109 i SEL – og der er ikke tilstrækkeligt antal pladser.

De lovgivningsmæssige rammer: Krisecentrene er tilbud med foranstaltningsparagraf efter SEL§109, hvoraf det fremgår, at *"Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte."* Det særlige ved denne foranstaltning er, at optagelsen i boformen kan ske ved egen henvendelse. Der er såkaldt selvmødeprincip og visitationsretten er placeret hos lederen på krisecentret. Krisecentrene er forpligtet til at vurdere om kvinden tilhører målgruppen for ophold, og dermed at træffe afgørelse om optag i boformen jf. SEL§109 stk.3. Kommunen har ikke indflydelse på, hvor i landet en familie søger ophold, og selvom kommunen henviser til opholdet vil det afhænge af, hvor i landet, der er ledige pladser, og på baggrund af en sikkerhedsvurdering.

De organisatoriske rammer: I 2007 medførte kommunalreformen ny struktur, kommunerne overtog visitations, forsynings og finansieringsansvaret for tilbuddene på det specialiserede socialområde og dermed forpligtelsen til at sikre voldsudsatte familier ophold på et krisecenter. Krisecentrene skal være registreret på tilbudsportalen, for at være godkendt som et tilbud, der kan opfylde kommunalbestyrelsernes forsyningsansvar, hvilket kræver det sociale tilsyns godkendelse.

For samtlige krisecentre gør det sig gældende, at de i et BUM perspektiv kan betragtes, som leverandører til kommunalbestyrelserne i de kommuner, som har handlepligten ift. de indskrevne familier, og med udgangspunkt i BUM modellen betragtes, som udfører af kommunernes forsyningsopgave ift. at tilbyde sikkerhed og beskyttelse, omsorg og støtte under opholdet.

Det er reelt kommunalbestyrelses forpligtigelse, at kunne tilbyde et tilstrækkeligt antal pladser, som de "køber" alt efter, hvor der er plads, og hvor sikkerheden er i orden. Netop på baggrund af, at økonomien er en overlægger for sociale hensyn, så kommer vi formentlig ikke til at se kommunerne ta initiativ til at åbne nye krisecentre eller udvide pladserne.

Kommunerne arbejder ud fra BUM, hvor krisecentrene kan betragtes, som udfører af opgaven, og så alligevel ikke helt, fordi området er ukontrollerbart og ikke kan styres/administreres på samme måde, som hvis kommunerne havde visitationsretten. Vi forestiller os, at kommunerne vil blive ved med at købe pladserne ude – både af sikkerhedsmæssige årsager og af hensyn til selvmøderprincippet/visitationsretten. Men kommunerne har rent faktisk en forpligtigelse, og burde derfor være med til at presse på for at opnormere.

8. november 2016

Åbent brev til Socialminister Karen Ellemann og socialordførerne:

Landsorganisationen for kvindekrisecentre (LOKK) må sikres en central plads, når man skal realisere visionen om at styrke indsatsen for personer, som udsættes for "Vold i de nære relationer", og når man skal oprette en national enhed mod vold i de nære relationer.

Satspuljeforliget for det sociale område truer eksistensgrundlaget for LOKK (Landsorganisationen for kvindekrisecentre), fordi organisationen ikke har fået midler fra den særlige Socialpulje, som den de sidste 14 år har fået som tilskud til driften. Vi er bekendt med, at der er anmodet om midler til opretholdelse af LOKK, men det er ikke kommet med i forliget.

Vi hilser velkommen, at der i forliget er afsat en pulje i de næste fire år til en "Samlet indsats mod vold i nære relationer", og at der i den forbindelse er midler til at oprette en national enhed, der skal styrke dette arbejde på flere måder. En forstærket indsats og oprettelsen af den særlige enhed er meget væsentlig for målsætningen om at bekæmpe vold i de nære relationer, en målsætning vi selvfølgelig deler. Vi mener dog, at det står i skærende kontrast til LOKK's aktuelle situation. Organisationen er truet i en sådan grad, at den risikerer at lukke, inden det planlagte center kan etableres. Dermed vil det blive umuligt for LOKK at indgå i eller at bidrage til etableringen af den nye organisation.

Det kan få stor betydning for både feltet, fagligheden og den konkrete indsats for voldsudsatte kvinder og børn, hvis LOKK ikke får sikret sit eksistensgrundlag. Det vil være fatalt, hvis den omfattende viden og ekspertise, som organisationen har oparbejdet, går tabt, og det vil vanskeliggøre realiseringen af de initiativer, som SATS-forliget lægger op til.

LOKK har i årtier haft en central rolle for udvikling, indsamling og formidling af faglig viden på nationalt niveau, og organisationen har medvirket stærkt til at sikre forståelse for indsatsen for voldsramte kvinder og børn. LOKK har synliggjort fagområdet og behovet for en helhedsorienteret indsats. Den viden, der er oparbejdet i LOKK, har gjort organisationen til et samlingspunkt og et videnscenter, som har genereret udvikling af fælles indsatser til gavn for både målgruppen og kvindekrisecentrene. LOKK har samtidigt sikret en kvalificeret og fortløbende formidling om vold i de nære relationer til øvrige aktører og samarbejdspartnere. Senest har LOKK gjort en stor indsats for en mere ensartethed i praksis på krisecentrene ved udarbejdelse af Grundpakken.

De voldsramte kvinder og børn, kvindekrisecentrene og samarbejdspartnerne mister ved en lukning af LOKK en unik og meget værdifuld organisation, der har præcis de kompetencer og den viden, som SATSpuljepartierne ønsker at fremme med en national enhed mod vold i de nære relationer.

LOKK har altid været en anerkendt NGO, som har indgivet hørings svar og været i direkte dialog med ministre, KL, enkeltkommuner mm. om indsatsen over for voldsramte kvinder. Det vil få afgørende betydning, at kvindekrisecentrene og samarbejdspartnerne ikke længere vil have mulighed for at søge viden, vejledning og sparring i LOKK. Konkret indebærer en lukning, at LOKK ikke vil kunne varetage opgaven som bindeled mellem landets mange kvindekrisecentre.

For hvis LOKK lukkes, så vil det betyde en lukning af intranettet på LOKKs hjemmeside, hvilket vil medføre, at kvindekrisecentrene vil miste overblikket over den samlede pladssituation. Et overblik, der i dag giver dem mulighed for at henvise direkte til steder, som har ledige pladser. Dette samarbejde hjælper alle parter, så hvis pladsoversigten på LOKKs intranet forsvinder, så vil det være nødvendigt at etablere en ny. Den bør være en intern enhed for krisecentrene, knyttet til en organisation som LOKK. Krisecentrene har særlige forudsætninger for at anvise pladser til kvinderne/familierne, fordi vi er specialiseret i at værne om deres sikkerhed og i at tænke risiko og beskyttelsesfaktorer ind i en helhedsorienteret indsats omkring både kvinden og børnene.

En af konsekvenserne af LOKKs lukning vil være, at muligheden for at realisere det mål, der opstilles i SATS-forliget, om at bekæmpe vold i nære relationer på nationalt plan svækkes, hvilket i sig selv bør give anledning til stor bekymring. Vi frygter, at vigtig viden og et kreativt og meget aktivt fagligt miljø kan gå tabt, hvis LOKK ikke tænkes ind som en afgørende faktor i opbygningen af den nye nationale enhed mod vold i de nære relationer. Derfor vil vi understrege, at LOKK fortsat bør være en central aktør i det fremadrettede arbejde, og at der må findes måder at fortsætte LOKKs meget betydningsfulde arbejde i den nye nationale enhed.

Bestyrelsen for Faggruppen af socialrådgivere ansat på kvindekrisecentre i Dansk Socialrådgiverforening

Januar 2017

Vi påbegyndte en række overvejelser og debatter om barnets retssikkerhed i forældreansvarsloven FAL og forvaltningen heraf, særligt relateret til afgørelser om samvær. Vi blev nysgerrige på barnets perspektiv og begrebet tilstrækkeligt belyst.

Vi har undervejs været optaget af det eksisterende system i Norge, særligt på baggrund af udmeldinger om udvikling af et nyt system i Danmark – samt en bevidsthed om politikerenes /socialordførernes virksomhedsbesøg i Norge.

Vi har været optaget af mange vigtige spørgsmål, som i slutningen af året har udformet sig til et fagligt indlæg til socialordførerne i november 2017. Indlægget er lagt på hjemmesiden.

Januar 2017

Her udkom undersøgelsen

Børn, der oplever vold i familien

Nedenstående er kopieret fra uddrag af undersøgelsen:

Undersøgelsen er den første registerbaserede undersøgelse af konsekvenserne for børn, der oplever vold i Danmark. Undersøgelsen er også den første, der beregner de samfundsmæssige udgifter forbundet med, at børn oplever vold i familien i en dansk kontekst.

Undersøgelsen omhandler børn, hvis far og/eller mor er registreret, som udøver af vold eller som offer for vold i et dansk offentligt register – det vil sige børn, som ser, hører om eller på anden vis oplever konsekvenserne af fysiske eller seksuelle voldshændelser, som involverer én eller begge af deres forældre.

Ved at tage udgangspunkt i registerdata adskiller undersøgelsen sig fra de fleste andre undersøgelser af vold i familien, der ofte bygger på casestudier eller spørgeskemadata.

Rapporten belyser fire spørgsmål:

Hvor mange børn oplever vold i familien, og hvor mange af disse børn er selv ofre for vold?

Hvad kendetegner de voldsramte familier, og hvilke risikofaktorer er forbundet med, at et barn oplever vold i familien?

Hvilke konsekvenser har det for børn og unge, at de oplever vold i familien?

Og hvilke økonomiske konsekvenser har det for samfundet, at børn vokser op i familier med vold?

Fra sammenfatning:

Det er et alvorligt samfundsmæssigt problem, at børn vokser op i voldsramte familier. Vold er ikke kun traumatiserende for de implicerede parter, men kan også føre til sekundære traumer hos børnene, der oplever volden. Når volden rykker ind i barnets nære familierelationer, skaber det utryghed og tab af velfærd. Børn kan tage skade af at være til stede, når andre udsættes for vold, specielt når voldsudøvere og/eller voldsofre er barnets forældre (Det norske Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartement, 2013). Et barn, som lever med vold i familien, kan være konstant bange og i beredskab - også mellem voldsepisoderne - og det kan føre til alvorlige og varige skader, at børn ikke har et trygt miljø at udvikle sig i (Øverlien, 2012).

Resultater/

Undersøgelsen viser, at det både har store personlige og store samfundsøkonomiske konsekvenser, når børn oplever vold i familien. Vold, der påvirker børn, har med andre ord en dobbelt pris. Dels betaler børnene en høj pris, når de har dårligere trivsel og klarer sig dårligere i livet end deres jævnaldrende. Dels betaler samfundet en høj pris, når vold eksempelvis fører til anbringelser og kræver behandling af somatiske og psykiske lidelser.

Marts/ April 2017

Der blev lavet ansøgning til aktivitetspuljen, med fokus på den psykiske vold, hvilket er årsagen til, at det blev muligt at tilbyde det seminar, som vi netop er i gang med at afholde.

Maj 2017

Fokus på erfaringsudveksling.

Nysgerrig på, hvor mange ERFA-grupper, der er på landsplan - og er der andre faglige netværk, som grupper af socialrådgivere på KC mødes i, så vi kan få indsigt i gode kræfter og evt. have kontakter, hvor vi kan sende info/ forespørgsler til.

Mai er i gang med projektet - og har arbejdet med nogle ideer til at få talt med/organiseret/fat på socialrådgiverne fra landets krisecentre.

Det vil være væsentlig og gavnligt for os at kunne få bredde på de opsamlings, som vi er indover via DS, og samtidigt super relevant, at vi har et organiseret netværk, hvorfra vi kan indhente oplysninger, erfaringer og særlig viden om de emner, som vi arbejder med.

Samtidigt kan det formentlig være medvirkende til at gøre Faggruppen mere vedrørende for flere af de faktiske medlemmer, og forhåbentlig generere større tilslutning ved temadage mm.

Mai vil sige lidt om det - og opfordre til, at I kontakter os med oplysninger om kontakt/netværkspersoner fra de grupper i er en del af.

Fællesmøde med faggrupperne i DS

Lonni og Mai deltog d. 19 maj 2017.

Referat fra mødet er at finde på DS hjemmeside.

September 2017

Forsørgelsesgrundlag til voldsudsatte kvinder/ udfordringer ift. gældende regler/ henvendelse fra Ida Synnestvedt sep. 2017/politisk rådgiver SF:

Vi sendte nedenstående skriv retur:

Arbejdsdokument fra Faggruppen SOC KC

Tilbage i foråret 2016 fik vi en henvendelse fra Pernille Skippers politiske rådgiver. Fokus på området/ gensidig forsørgerpligt – var, som det huskes, opstået efter høring i folketinget om social kontrol og radikaliserings, hvor emnet om gensidig forsørgerpligt blev berørt. Enhedslisten havde nogle overvejelser omkring et politisk initiativ.

Vi fik indtrykket af, at det var overvejelser om fx at foreslå en akut ordning, der kunne sikre voldsudsatte kvinder forsørgelse fra første dags ophold på et krisecenter, selvom de var "ramt" af reglerne en gensidig forsørgerpligt.

Hertil sendte vi beskrivelser af vores erfaringsbaserede viden på området, som er med udgangspunkt i den socialfaglige indsats, som udføres under de voldsudsatte kvinders ophold på et krisecenter.

Nedenstående er der indsat uddrag fra materiale sendt til Camilla Tved/ politisk rådgiver for Pernille Skipper – forår 2016.

Respons på problematikken – Gensidig forsørgerpligt 2016.

Vi har lavet en erfaringsopsamling i forhold til problematikken om gensidig forsørgerpligt, og vi kan uden tvivl understrege, at det ikke er en ukendt problematik for os – i dagligdagen i vores arbejde med målgruppen Voldsudsatte kvinder.

Jeres overvejelse om, at foreslå en akut ordning, der kan hjælpe krisecentrene til at sikre kvinderne forsørgelse, på trods af de er ramt af gensidig forsørgerpligt i relationen til ægtefællen – vil være et værdifuldt tiltag. Vi vil meget gerne deltage i drøftelser om, hvad et forslag med fordel skulle indeholde for at sikre kvinderne mere lige rettigheder og den afgørende og nødvendige hjælp. Forsørgelsesgrundlaget er en væsentlig del af vejen – til et liv uden vold i de nære relationer. En akutordning ville på mange måder være vigtigt, sådan at det ikke er de økonomiske problematikker, der fastholder kvinden i volden. Som udgangspunkt burde lovgivningen sikre, at mennesker i nød har ret til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik, herunder også voldsudsatte kvinder – uden at den gensidige forsørgerpligt fastlåser dem i en

situation, hvor de ikke kan opnå forsørgelse. Ophør af samlivet på grund af uoverensstemmelser er en social begivenhed, som burde udløse integrationsydelse el. kontanthjælp.

Vi oplever, at der er flere problematikker omkring den gensidige forsørgerpligt. Især fordi... at hvis vi skal arbejde udenom den, så skal kvinden kunne fremvise en ansøgning om separation/ skilsmisse, som igen koster penge, som hun ikke har. At ansøge om skilsmisse kræver jo også både parathed og at man er afklaret, hvilket ikke er tilfældet for alle kvinder ved indflytning. Det skal helst være en del af deres egen proces "Ud af den voldelige relation og videre til et liv uden vold"

Problematikken er endvidere, at kommunernes praksis i forhold til at bevilge kontanthjælp ikke er ensartede, når en kvinde søger om kontanthjælp efter der er søgt om separation/skilsmisse. I nogle kommuner er dokumentation på ansøgning om separation/skilsmisse nok til, at kontanthjælpen frigives, og i andre kommuner afventes den endelige skilsmisse- eller separationsbevilling og her må kvinden så leve af en løbende enkeltudgift på et lavt eksistensminimum til kost m.m. indtil bevilling på separation/skilsmisse foreligger. Ovenstående kan reelt forhindre en kvinde i udslusning i egen bolig, hvis hun afventer en skilsmisse- eller separationsbevilling og ikke kan få udbetalt en fuld kontanthjælp.

Ovenstående er gældende for alle kvinder uanset etnicitet. For de kvinder, som er familiesammenførte er der yderligere problematikker i forhold til forsørgelsen. Det handler om, at modtagelse af offentlige ydelser efter aktivloven kan få stor indvirkning på deres mulighed for fortsat ophold i DK. Udvisning kan medføre risiko for deres sikkerhed og mulig adskillelse fra deres børn. Derfor bliver mange kvinder i de voldelige forhold, hvilket medfører børn med skader/ konsekvenser af en opvækst med vold i de nære relationer.

Beslutningsforslaget nr. **B 178** - Folketinget 2015-16 blev fremsat den 12. april 2016 af Pernille Skipper (EL), Johanne Schmidt Nielsen (EL) og Nikolaj Villumsen (EL)

Der stod - **Forslag til folketingsbeslutning** om ret til efterværn til voldsramte kvinder efter ophold på krisecentre. Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2016 at fremsætte et lovforslag, der sikrer voldsramte kvinder retten til efterværn i forlængelse af et ophold på et krisecenter.

Der blev peget på flere vigtige elementer i fremsætningen af forslaget!

Men forslaget fik ikke taletid og plads.

Opsamling september 2017 – Efter henvendelse fra Ida Synestvedt /politisk rådgiver SF

Det er vores oplevelse, at det er tilsvarende viden, som der ønskes indsigt i på nuværende tidspunkt, og vi har derfor - i Faggruppen af socialrådgivere på Krisecenterområdet - suppleret vores forrige gennemgang af vigtige opmærksomhedspunkter på området i nedenstående arbejdsdokument.

Vi vil meget gerne supplere med yderligere skriftlig eller mundtlig uddybelse.

Nedenstående er input til hvilke tiltag/ lovgivningsmæssige ændringer, der med rette vil kunne forbedre indsats og muligheder - med særligt fokus på de kvinder, som vi møder i vores arbejdsfelt/ voldsudsatte kvinder med ophold på et krisecenter. Overordnet gælder tiltag og indsats alle voldsudsatte kvinder, og problematikkerne er de samme for de kvinder, som vi møder, når de søger ekstern rådgivning.

Vi er blevet spurgt om nuværende lovgivning giver mulighed for at sikre forsørgelse til voldsudsatte kvinder, når de forlader ægteskabet/ ophæver samlivet og fx tager ophold på et kvindekrisecenter, eller er lovgivningen – eller dens udmøntning medvirkende til, at begrænse kvinderne i at sikre sig selv og deres børn et liv uden vold?

Det er korrekt at lovgivningen er beskrevet, så det syner - at den er medvirkende til at sikre, at mennesker i nød har ret til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik. Men vi oplever flere udfordringer.

Der er kvinder, som søger ophold på et krisecenter, som inden samlivsophævelsen blev forsørget af deres ægtefælle. Det kan være i sammenhæng med, at de er familiesammenført, og dermed skal forsørges af manden/ikke må modtage offentlige ydelser, eller fordi der er gensidig forsørgerpligt, som medfører, at en kvinde fx ikke er berettiget til at modtage kontanthjælp. Når en kvinde søger ophold på et krisecenter, så er hun ofte fortsat gift, og oftest stopper forsørgelsen fra ægtefællen naturligt, grundet samlivsophævelsen og det sikkerhedsperspektiv, som er nødvendigt under ophold på et krisecenter – manden kan dog fortsat forsøge kvinden, men vælger oftest, grundet konfliktniveauet ikke at bidrage til hendes forsørgelse.

Ifølge lovgivningen er ophør af samliv på grund af uoverensstemmelser en social begivenhed, som kan udløse integrationsydelse eller kontanthjælp. Det burde betyde, at en voldsudsat kvinde, som flytter fra sin voldelige mand, har mulighed for at modtage kontanthjælps- eller integrationsydelse, såfremt hun ikke kan forsørge sig selv, og manden ikke længere forsørger hende. Men vi oplever, at den gældende

forsørgelsespligt gør sig gældende, når parret er gift – vi oplever, at loven forvaltes differenceret i kommunerne. Den gensidige forsørgerpligt betyder fx, at kommunen kan få den voldelige mand sat i bidrag/ ægteskabsloven, men hvis der ikke er en garanti stillet til forsørgelse i fx opholdssager/ kvinder der er familiesammenført, så kan deres modtagelse af offentlig ydelse, når det er via aktivloven, få indflydelse på deres opholdstilladelse.

Ift. kontanthjælp, som muligt og nødvendigt forsørgelsesgrundlag, når der opstår en særlig social situation - er det urimeligt/ og en ulige rettighed, at voldsudsatte gifte kvinder skal falde under gensidig forsørgerpligt - samlivsophævelse på grund af vold i de nære relationer / ophold på kvindekrisecenter burde annullere kravet, hvilket også gør sig gældende i praksis i samarbejdet med nogle kommuner.

Der er flere vigtige forhold at benævne ift. forsørgelsesgrundlaget og de krav kvinderne kan blive stillet, fx at separationsansøgning skal være indgivet, og registreret i STF eller at der først skal søges udlæg af mandens garantistillelse... når vi taler familiesammenførte kvinder. Som beskrevet ovenstående kan kvinder blive udsat for krav om igangsat eller i værste tilfælde afsluttet skilsmisse/ separations sag i Statsforvaltningen før de kan få behandlet en ansøgning om eget forsørgelsesgrundlag – der kan evt. i en mellemliggende periode bevilges enkeltydelse til forsørgelse, særligt hvis der er børn med. Det er ofte kvinder, hvor de har været forsørget af manden, eller grundet mandens indtægt ikke har kunne modtage kontanthjælp. Kvinderne kan søge om en enkeltydelse til at betale gebyr for ansøgning om separation/ skilsmisse.

Der er kommuner, som konsekvent fastholder en praksis, som gør det svært for de voldsudsatte kvinder at opleve følelsen af at blive taget alvorligt, og anerkendt på deres ønske om forandring for sig selv og deres børn, idet – det at sikre sig noget så basalt, som forsørgelse opleves meget vanskeligt.

Kontanthjælpsloftet har stor betydning for vores kvinders muligheder for at få en kommende bolig, fordi det begrænser muligheden for at finde en bolig de kan betale markant (og i forvejen er der nærmest ingen boliger at få) Samtidig har vi erfaret, at der i Retten, i sager om bopælsretten over et barn, lægges meget vægt på, at den der tilkendes bopælen skal råde over egen bolig. Dvs. når kvinden ikke kan skaffe sig en bolig grundet kontanthjælpsloft, forringer det hendes mulighed for bopælsret over barnet, dermed har hun ikke mulighed for at modtage børneydelse, men skal betale børnebidrag og dermed får hun en dårligere økonomi og yderligere forringet mulighed for at få bolig. Det bliver en ond spiral, som kvinden har svært ved at komme ud af.

Hvis der også er interesse for Integrationsydelsen så ser vi, at den har store konsekvenser for vores kvinder. Dels fordi den er lavere end kontanthjælp (og dermed forstærker den førmtalte onde spiral) Særligt én gruppe kvinder er blevet yderligere ramt af dette. Det er kvinder, der tidligere har modtaget ydelse, som forsørger, men som ikke har bopælen over deres børn (nogle kvinder er som en del af volden blevet overbevist af ægtefælden om, at han skal have forældremyndighed/bopæl for at undgå anbringelse, hvis mor ikke kan få opholdstilladelse). Ved indførelsen af integrationsydelsen mistede disse kvinder det særlige forsørgertillæg. Disse kvinder oplevede et samlet fald i deres ydelse på næsten 50 procent og bliver stillet endnu dårligere ift. at tilkendes bopæl mv.

LAS giver mulighed for henvisning til at kvinderne søger ydelsen/ kontanthjælp i den kommune, hvor de opholder sig/ dermed tilmelding på folkeregister i krisecenterets beliggenheds kommune (for at opholdskommunen kan føre kontrol på udbetaling) Vi oplever ofte, at kvindernes ydelse/ kontanthjælp/uddannelseshjælp bliver stoppet fra den kommune, som er deres seneste bopælskommune og betalingskommune under opholdet, idet kvinden opholder sig en anden kommune/ der hvor krisecentret er fysisk placeret. Kvinderne henvises til, at de skal søge ydelsen i opholdskommunen.

Det er medvirkende til, at kvinden skal forholde sig til indsats fra to forskellige kommuner, og det giver nogle problemer ift. den midlertidige registrering på opholdsstedet/ folkeregisterregistrering.

Udfordringerne med folkeregister er herudover en problematik i sig selv/ bøder ved manglende registrering på opholdssted, hvis de fx opsiger en lejlighed under opholdet, eller søger om ydelser, som enlig forsørger i Udbetalingen DK, så kontaktes folkeregister, og orienteres om, at kvinden ikke opholder sig på sin folkeregister adresse, men på et opholdssted.

Det fremgår af vejledningen til folkeregisterloven, at man først skal skifte folkeregisteradresse, hvis man har opgivet sin hidtidige bolig. De fleste af vores kvinder har behov for en afklaringsperiode, før de kan tage stilling til om de skal tilbage eller opgive deres hidtidige bolig, nogle kvinder bliver presset til at flytte folkeregisteradresse, grundet ophold på krisecenter, hvilket kan medføre problemstillinger ift. bopæl/ flytning af barnets adresse – under en ofte verserende sag i Statsforvaltningen.

På vegne af Faggruppen af socialrådgivere på kvindekrisecentrene

Bekendtgørelse om betaling for botilbud m.v. efter servicelovens kapitel 20 samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 108

I medfør af § 108, stk. 4, § 161, stk. 1, og § 163, stk. 3, i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 929 af 5. september 2006, fastsættes:

Betaling for midlertidige ophold i kommunale boformer efter §§ 107, 109 og 110 i lov om social service

§ 1. Betaling for ophold i kommunale boformer efter §§ 107, 109 og 110 i lov om social service sker af beboerens arbejdsindtægt, pension, kontanthjælp eller anden indtægt i overensstemmelse med reglerne i §§ 2 og 3.

Stk. 2. For lønmodtagere, der gør tjeneste på skibe, der er registreret i Dansk Internationalt Skibsregister (DIS), medregnes arbejdsfortjenesten i den personlige indkomst efter regler fastsat af socialministeren om fremgangsmåden ved opgørelse af indtægtsgrundlaget for visse sociale ydelser for lønmodtagere, der gør tjeneste på skibe registreret i Dansk Internationalt Skibsregister.

Stk. 3. Betalingen sker fra opholdets begyndelse. Kommunalbestyrelsen kan dog i særlige tilfælde dispensere for betalingen i kortere tid.

§ 2. Kommunalbestyrelsen fastsætter betaling for opholdet i botilbuddet, herunder el og varme. Kommunalbestyrelsen fastsætter endvidere betaling for kost og for andre ydelser, herunder vask, som er en integreret del af opholdet efter lov om sociale service.

Stk. 2. Boligbetalingen for ophold i botilbud efter §§ 109 og 110 fastsættes en gang om året ud fra niveauet for boligudgifter for lignende boformer i lokalområdet.

Stk. 3. Betalingen kan fastsættes som et samlet beløb eller under hensyn til de ydelser, der modtages, bl.a. sådan at det er muligt at fravælge et eller flere måltider eller andre ydelser. Betalingen kan fastsættes som en takst pr. døgn, udregnet efter de gennemsnitlige udgifter til ydelserne.

Stk. 4. Beboere, der bevarer egen bolig under opholdet, betaler som udgangspunkt ikke for det midlertidige botilbud. I de tilfælde, hvor der fastsættes betaling for det midlertidige botilbud, skal der tages hensyn til udgifter i forbindelse med opretholdelsen af boligen og sådan, at beboerne får mulighed for at opfylde deres hidtidige forpligtelser, og at de har et rimeligt beløb til personlige fornødenheder.

Stk. 5. Betaling kan, som led i en efterbehandling, fastsættes sådan, at beboeren får mulighed for en opsparing.

§ 3. Beboere, der ikke har en indtægt, opkræves ikke betaling for opholdet.

Stk. 2. Til beboere, der ikke har en indtægt, fastsætter og udbetaler kommunalbestyrelsen et beløb til personlige fornødenheder, indtil der foreligger et indtægtsgrundlag i form af en arbejdsindtægt, pension, kontanthjælp eller anden indtægt.

Vi har været meget optaget af ovenstående, og der er forskellige erfaringer med, om det kan lykkes at opnå forsørgelse / en form for akuthjælp/lommepege til kvinderne – under opholdet på krisecentret. Vi vil se på at udarbejde et skriv, som vi kan sende med, når vi søger ovenstående på vegne af en kvinde. Måske vi kan sikre en fælles formulering, som fastholder kommunerne i, at det er en kvindes ret. Det der vil være det særlig er, at det er via SEL og ikke via LAS, hvilket har stor betydning ift. Udvisningstruede kvinders ret til fortsat ophold ved ansøgning om selvstændigt ophold.

Oktober 2017 – VIVE udgav rapporten

Forældrekonflikter efter samlivsbruddet – karakteristika og risikofaktorer i komplekse forældreansvarsager.

Hver tredje af de forældreansvarssager, der lander på Statsforvaltningens bord, er præget af komplekse problemer i familien og mistriivsel hos børnene. Det viser en ny undersøgelse, der indkredser, hvad der kendetegner de mest konfliktfyldte sager i det familieretlige system. Undersøgelsen påpeger også, at sagerne undertiden forværres af et mangelfuldt samarbejde mellem Statsforvaltningen og det kommunale system.

Uddrag fra rapporten med understregning af det vi er blevet særligt optaget af:

Mor og far beskylder gensidigt hinanden for at være dårlige forældre. Den ene eller begge forældre mangler indfølelse og drager ikke omsorg for barnet. Der er psykisk sygdom, misbrug eller vold i familien. Forældrene har kun kendt hinanden kort tid, inden de fik et barn og kan ikke samarbejde om at tage vare på det. Barnet har fysiske eller psykiske udfordringer, som forældrene er helt uenige om tilgangen til.

Det er nogle af de elementer, der kan være til stede i de meget konfliktfyldte forældreansvarssager, der behandles i Statsforvaltningen. En ny undersøgelse fra VIVE viser, at disse sager udgør ca. 30 pct. af alle de forældreansvarssager, der hvert år oprettes i det familieretlige system. De mest alvorlige 10 pct. er sager, hvor der forekommer fysisk eller psykisk vold, hvor næsten ingen forældre kan håndtere samarbejdet, og hvor mange børn er i alvorlig mistriivsel.

Langtrukne sager har store omkostninger

Formålet med undersøgelsen er at indkredse, hvad der kendetegner de komplekse sager, så de kan identificeres og behandles rigtigt fra starten og ikke får lov at versere hos myndighederne i årevis. I undersøgelsen analyseres 23 sådanne langtrukne sager. I påfaldende mange af familierne har børnene særlige behov, og ofte har sagsforløbet haft store omkostninger for både børn og forældre. Analysen viser dog også, at sagerne ikke kun er svære på grund af forhold i familierne. Det er også en væsentlig faktor, at Statsforvaltningen og det kommunale system ofte ikke formår at koordinere og dele viden om de tilbud og tiltag, de giver familierne.

Undersøgelsen påpeger desuden, at idealet om det ligeværdige forældreskab undertiden kommer til at skygge for børnenes behov, når sagerne behandles i det familieretlige system: Man går til sagen med et mål om, at forældrene skal samarbejde, også i sager, hvor der tydeligvis ikke er basis for det, og det kan skabe ulykkelige situationer.

Muligheder for screening

Seniorforsker Mai Heide Ottosen har ledet undersøgelsen, og hun ser et potentiale for at opbygge screeningværktøjer, der kan opfange sagerne tidligt i forløbet.

"Baseret på undersøgelsen kan vi pege på en række risikofaktorer hos familierne, som bør tænde alarmknappen, når sagen rammer det familieretlige system. Det er fx forekomsten af vold og psykisk sygdom i familien, længden af parforholdet mellem forældrene, deres ressourcer, og om børnene har særlige behov. Dertil kommer, at der er behov for et langt mere udstrakt samarbejde og bedre videndeling mellem de forskellige myndigheder, der møder familierne," siger Mai Heide Ottose

I november 2017 deltog vi på Socialrådgiverdage.

Vi stod for et oplæg i faggruppesporet, hvor vi ligesom på seminaret tema, havde fokus på den Psykisk vold.

November 2017

I Efteråret havde vi en del fokus på det nye skilsmisse system.

Vi venter fortsat mere uddybende udspil, men mens vi venter har vi været i gang. Vi valgte at henvende os til socialordfører Pernille Rosenkrantz med ønsket om dialog omkring det nye system i familiehuse og familieretten.

Vi var til et arbejds møde, hvor vi kunne spørge ind til den model, som har været præsenteret, og dermed rette fokus på vores særlige målgruppe.

Mødet motiverede os til at udarbejde et fagligt indlæg, som blev sendt i starten af november 2017 – med det formål at byde ind med vigtig og faglig viden om målgruppen, som bør inddrages i forhandlingerne.

Faggruppen af socialrådgivere ansat på kvindekrisecentre i Dansk

Socialrådgiverforening fremsender hermed/vedhæftet et fagligt indlæg til Børne og Socialministeren og samtlige ordførere på børne- og socialområdet:

Den igangværende debat om det nye skilsmisssystem, som der forhandles om i denne tid, har faggruppens fulde opmærksomhed.

Gennem vores praksis og erfaringsbaserede viden, i arbejdet med voldsudsatte kvinder og børn på kvindekrisecentrene i Danmark, bekræftes vi dagligt i, at vold er både indgribende, skadelig og reducerer retten til et trygt liv.

Vi ønsker derfor at henlede politikernes opmærksomhed på vold og voldens skadelige indvirkning på børn, når de oplever vold i familien, således at der under forhandlingerne kommer særskilt fokus på vold.

På baggrund af vores viden og erfaring, med denne gruppe af udsatte børn og de tilhørende sagsforløb i nuværende system, har vi opstillet **5 fokuspunkter med anbefalinger**, som vi mener er essentielle at få inddraget i organiseringen af et nyt system.

Vi bidrager gerne med vores faglige viden og praksisbaserede erfaring på området, og står til rådighed for uddybende beskrivelser af behovet for særligt fokus på vold i det nye system.

Vi vil gerne understrege, at den nyeste rapport fra VIVE, bestilt og finansieret af Børne og Socialministeriet, Forældrekonflikter efter samlivsbruddet, indeholder "spot on" viden om de komplekse familieretlige sager. Vi håber, at resultaterne fra undersøgelsen inddrages i den grad af alvorlighed, som de fremstår.

På vegne af bestyrelsen for faggruppen af socialrådgivere fra krisecenterområdet / Dansk Socialrådgiverforening

Indlægget er vedhæftet/ indlagt på hjemmesiden.

Børnerettighedspakke til forebyggelse af mistrivsel og overgreb

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en Børnerettighedspakke, der skal forebygge børn i mistrivsel og i risiko for overgreb. Der afsættes bl.a. midler til at permanentgøre den udvidede åbningstid hos Børne-Telefonen, ligesom det sikres, at børn får et bedre kendskab til deres rettigheder. Endvidere iværksættes der et initiativ til at styrke indsatsen i forhold til underretninger i dagtilbud og sundhedspleje. Endelig afsættes der midler til at sikre en bedre inddragelse af børn i deres egne sager, så børn høres og tages alvorligt. Der afsættes i alt 24,0 mio. kr. i perioden 2018-2021.

Vold i parforhold, hvor der er børn i hjemmet, er skadeligt for børnene.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at der i foråret tages en drøftelse mellem hhv. børne- og socialministeren og justitsministeren og de relevante folketingsudvalg herom.

Indsatser ift. komplekse sager, konflikthåndtering og støtte af børn inden for ét samlet familieretligt system

Aftaleparterne er enige om at afsætte 20,0 mio. kr. årligt fra 2019 og frem fra satspuljen for 2018 til finansiering af et nyt familieretligt system. Forhandlingerne om et nyt familieretligt system ventes dog først afsluttet efter indgåelse af en samlet aftale om udmøntning af satspuljen for 2018.

Aftaleparterne er derfor enige om, at de resterende udgifter til en aftale om et nyt familieretligt system – i dette ekstraordinære tilfælde – kan forudsættes finansieret ved forhandlingerne om satspuljen for 2019, såfremt partierne er enige herom i forbindelse med udmøntning af satspuljen for 2019. Hvis partierne ikke bliver enige om en aftale på det familieretlige område, vil de 20,0 mio. kr. årligt fra 2019 og frem blive udmøntet i forbindelse med satspuljen for 2019 efter almindelig praksis.

Vi skal være tydelige på, hvordan man skal forstå vold – og være skarpe på, at vold er vold – og ikke må betragtes isoleret, som højt konfliktniveau.

Vi skal særligt være tydelige på, hvordan manglende anerkendelse og forståelse af, hvilken indvirkning volden har reducerer barnets ret til en tryk tilværelse.

Det er sigende, at der netop i går er kommet telegram

Europarådet: Danmark svigter voldsramte kvinder og børn

Kvinder og børn risikerer at blive udsat for vold fra en voldelig far med de danske regler, mener Europarådet.

Når der skal tages stilling til, hvor et barn skal være, når mor bliver skilt fra en voldelig far, er Danmark ikke god nok til at beskytte moren og barnet.

Sådan lyder kritikken i en rapport, der er udarbejdet af Grevio, der er en gruppe eksperter under Europarådet med fokus på initiativer mod vold i hjemmet.

Ifølge ekspertgruppen bryder Danmark med Istanbul-konventionen fra 2011, der handler om at beskytte ofre for vold i hjemmet.

Rådet kritiserer blandt andet Statsforvaltningens håndtering af sager om fordeling af samvær mellem forældrene.

- I sager med vold i hjemmet tager Statsforvaltningen ikke de nødvendige forholdsregler, før den beslutter sig for at dele forældremyndigheden, lyder det i rapporten.

Ekspertene påpeger desuden, at en langsom sagsbehandling betyder, at volden kan fortsætte, mens der ventes på en endelig afgørelse i sagen fra byretten.

Derfor kan det delte samvær resultere i, at kvinder bliver chikaneret og udsat for mere vold af tidligere mandlige partnere.

Desuden er der tilfælde, hvor børn bliver sendt tilbage til voldelige fædre med risiko for at blive udsat for yderligere vold.

Ifølge rapporten giver Statsforvaltningen for ofte faren udstrakt besøgsret, så børnene kan ende med at være flere dage sammen med en far, som forvaltningen ved er voldelig eller har været voldelig.

Børne- og socialminister Mai Mercado (K) kan ikke genkende kritikken i rapporten.

- Danmark er langt fremme, når det kommer til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder. Det er samtidig et område, hvor vi hele tiden bliver bedre og har en række nye initiativer i gang.

- Derfor er det med forundring og beklagelse, at jeg har modtaget kritikken fra Grevio af mit område, som jeg finder helt forfejlet. Det har jeg også klart markeret i høringssvaret, lyder det i et skriftligt svar fra ministeren.

/ritzau/

Den afsluttende bemærkning må være, at vi skal stille de vanskelige spørgsmål til ministeren – Spørgsmål, som der **skal** findes nogle særlige svar på, spørgsmål som man ikke – ikke kan besvare.

Vi vil i faggruppebestyrelsen gå i gang med et debatindlæg, hvor vi kobler rapportens resultater med de fokuspunkter, som vi har oplyst i det faglige indlæg til ministeren og børne- og socialordførerne.

Ovenstående kan fint ses i sammenhæng med vores tema på dette seminar – hvordan får vi begrebsliggjort den psykiske vold, så den bliver synliggjort og anerkendt. Vi arbejder videre med den del i morgen, hvor vi er sammen om sidste del af dette seminar.